

Sadržaj

Generalni ministar Reda manje braće	3
Uvod	5
1. Duh molitve i pobožnosti	7
<i>Bratstvo sa srcem okrenutim Gospodinu da bi, životom i riječju, svijetu naviještalo da je samo On Svemogućí.</i>	
Projekt života	9
Prijedlozi	10
Slušati	12
Razmišljati	13
2. Bratsko zajedništvo	15
<i>Bratstvo u poslušnosti iz ljubavi i u uzajamnom služenju da se svjedoči pomirenje u Kristu koje je iznad svakoga loma.</i>	
Projekt života	17
Prijedlozi	18
Slušati	20
Razmišljati	21
3. Malenost, siromaštvo i solidarnost	23
<i>Bratstvo manjih, siromašnih i solidarnih, bratstvo hodočasnika i pridošlica stopama Kristovim na putovima svijeta da proglašava vrijednost cijeloga čovjeka i svakoga stvorenja</i>	
Projekt života	25
Prijedlozi	25
Slušati	28
Razmišljati	29
4. Evangelizacija-Poslanje	31
<i>Bratstvo koje se hrani evanđeljem da čovječanstvu, nemirnom i u traženju smisla života, pruži Riječ koja je «duh i život»</i>	
Projekt života	33
Prijedlozi	34
Slušati	36
Razmišljati	37
5. Formacija	39
<i>Bratstvo nastalo po božanskom nadahnuću, pozvano svaki dan na obrćenje i na novi život, da bi raslo kao «Bratstvo-u-poslanju»</i>	
Projekt života	41
Prijedlozi	42
Slušati	44
Razmišljati	45
Kratice	46

NASLJEDOVATELJI KRISTOVI ZA BRATSKI SVIJET

VODIČ ZA PRODUBLJIVANJE PRIORITETA
REDA MANJE BRAĆE (2003. - 2009.)

Generalna kurija OFM
Rim 2004

Druge Kratice

<i>BratŽiv</i>	<i>CIVCSVA, Bratski život u zajednici, Rim – Zagreb, 1994.</i>
<i>GG KK</i>	Generalne konstitucije Reda manje braće, Zagreb, 1988.
<i>TFOFM</i>	<i>Trajna formacija u Redu manje braće. Dokument Generalnog tajništva za formaciju i studije, 1998.</i>
<i>NMI</i>	<i>Novo Millennio Ineunte- Ulaskom u treće tisućljeće, Apostolsko pismo Ivana Pavla II., 2001.</i>
<i>RedDan</i>	<i>G. Bini, Franjevački red danas. Osvrt na stanje i pogled u budućnost, Rim, 2000.</i>
<i>RFF</i>	Uredba o franjevačkoj formaciji, Zagreb, 1993.
<i>RS</i>	<i>Ratio Studiorum. “In notitia veritatis proficere”, Generalna kurija, Rim, 2001.</i>
<i>RTV</i>	Hermann Schalück, Ispuniti zemlju Kristovim evanđeljem. Pismo za Duhove, Zagreb, 1997.
<i>SdP</i>	<i>Il Signore ti dia pace – Gospodin ti dao mir. Završni dokument Generalnog kapitula OFM, 2003.</i>
<i>VC</i>	<i>Vita consecrata – Posvećeni život. Apostolska pobudnica Ivana Pavla II., 1996.</i>

Kratice

Spisi sv. Franje Asiškoga

1Pku	Pismo kustosima I
MolAb	Molitva «Abosrbeat»
MpKr	Molitva pred križem
NPr	Nepotvrđeno Pravilo
OP	Opomene
OR	Oporuka
OpSi	Mala Oporuka iz Sijene
PBAnt	Pismo bratu Antunu
PoBLe	Pohvale Bogu za brata Leona
PBr	Pismo općem saboru braće
PMin	Pismo nekom ministru
PPr	Potvrđeno Pravilo
PVolj	Posljednja volja napisana sv. Klari

Spisi i dokumenti sv. Klare Asiške

3PAg	Treće pismo sv. Klare sv. Agnezi Praškoj
4PAg	Četvrto pismo sv. Klare sv. Agnezi Praškoj

Biografije sv. Franje i sv. Klare Asižana

1Čel	Toma Čelanski., Prvi životopis sv. Franje
2Čel	Toma Čelanski., Drugi životopis sv. Franje
LM	Sv. Bonaventura, <i>Legenda Maior – Životopis sv. Franje</i>
LP	Peruđinska legenda – Asiški zbornik
TD	Legenda trojice drugova

Generalni ministar Reda manje braće

Predraga braćo,
Gospodin vam dao mir!

Generalni kapitul o Duhovima 2003., pošto je provjerio hod Reda u posljednjih šest godina, pozvao je naše Bratstvo da i u skoroj budućnosti nastavi u smjeru naznačenom u *pet prioriteta Reda*. Ti su prioriteti izazvali novo zanimanje i obnovljeni zanos u životu i poslanju braće i jedinica Reda, i nadalje su “ključ čitanja kako bismo živjeli svoj identitet te kako bismo razumjeli očekivanja svijeta» (*SdP* 4), i *poticaj* da budemo znaci nade i proci u današnjem svijetu.

Kao prvi odgovorni za poticanje našega Bratstva, Generalni je definatorij osjetio dužnost da pozivu Kapitula odmah odgovori. Kao što je već najavljeno u Pismu za svetkovinu sv. Franje, za vrijeme *redovitog zasjedanja* u studenome je potvrdio *dokument-vodič* o osnovama našega života, temeljnima za našu duhovnost i neophodnima kako bismo živjeli evanđelje našega Gospodina Isusa Krista.

Snagom te svijesti povjeravamo svakom Bratstvu i svakom bratu plod razmišljanja Generalnoga definatorija, da bude pomoć i vodič u razumijevanju onoga što je danas doista bitno kako bismo nasljedovali Krista i kako bismo svoj oblik života stavili u službu Crkve i svijeta

Važno je, stoga, sukladno uputama *dokumenta-vodiča*, molitvom, razmišljanjem i studijem, kako osobnim tako i zajedničkim, uključiti se u postupak produbljivanja, posadašnja i provjere svakoga prioriteta. Riječ je, ustvari, o *Vodiču za produbljivanje prioriteta Reda manje braće (2003.-2009.)*, koji za svaki *prioritet* pruža poticaje, stvarne prijedloge za život, nudi čitanja za produbljivanje i polazišta za osobno i zajedničko razmišljanje. Uz to, imajući na umu doskorašnji hod Reda, koji smo ocrtali kao *Bratstvo-u-poslanju*, *dokument-vodič* ponovno

pohađa svaki *prioritet* počevši od *Bratstva* a sa svrhom *poslanja*: tj. spajajući ga s našim osobitim obilježjem i našim razlogom postojanja.

Zaputimo se, braćo! Poznajemo pravac: pet prioriteta; imamo vodič: ovaj dokument što ga upućujem braći i jedinicama Reda. Sve to ne stoga da bismo činili nešto drugo povrh onoga što zahtijevaju naš život i poslanje, nego da bismo živjeli osobite vrijednosti franjevačke karizme kao *nasljedovatelji Krista za bratski svijet*.

Rim, 8. prosinca 2003.
Svetkovina Bezgrješnoga Začeca

Fra José Rodríguez Carballo, ofm
Generalni ministar

Prot. br. 093848

RAZMIŠLJATI

- a. Kako podupiremo formaciju odgojitelja?
- b. Je li u *Projektu bratskoga života* predviđen mjesni formativni kapitul?
- c. Kako vrjednovati stupanj ispunjenja i djelotvornosti naših formativnih susreta?
- d. Koji odnos uspostavljaš između formacije-obraćanje i studija-evangelizacije?
- e. Kako bivaju praćena braća s privremenim zavjetima, osobito za vrijeme sveučilišnih studija ili profesionalne formacije?
- f. Preko kojih iskustava franjevačkoga života, kao što su malenost, uključivanje, poslanje, formiramo našu mladu braću?

Slušati i razmišljati

SLUŠATI

Evandjelje

- Mt 25,14-30; Mk 8,31-15,46 (*formativni hod*); Lk 2,52; 6,48-49

Sv. Franjo

- PPr 10,8; OP 7; 2Čel 103.

Red

- *Generane konstitucije*, 126-167.
- *Ratio Formationis Franciscanae*, 40-61.
- *Smjernice za pastoral zvanja*, str. 45sl.
- *Ratio Studiorum OFM*, 13.22.
- *Izvjешće za Generalni kapitul 2003.*, 124-144.

Crkva

- *Bratski život u zajednici* 43.
- *Vita consecrata* 64-71; 98.
- *Ponovno krenuti od Krista* 15-19.

Uvod

Dokument Generalnog kapitula o Duhovima 2003., *Gospodin ti dao mir*, nosi neodgodiv poziv na obraćenje, da se “ponovno rodimo”, da “ponovno poduzmemo put evanđeškoga razlučivanja» (usp. *SdP*, Predgovor) da bismo, kao Manja braća, bili kadri odgovoriti izazovima današnjega svijeta i «domišljato i stvaralački prepoznati nove putove za nove prilike» (*RTV* 38).

Poziv će na obraćenje moći imati stvaran odgovor ako ponovno povratimo snagu iskustva vjere, ako se – po zavjetovanju evanđeškoga života – vratimo bitnosti naše duhovnosti (usp. *SdP* 2).

Zbog toga je Generalni kapitul 2003. godine za šestogodište 2003.-2009. predložio, da “nastavimo u započetom pravcu našega bratstva, onako kako je naznačeno u *pet prioriteta Reda* jer vjerujemo da su oni i nadalje ‘ključ čitanja’ kako bismo živjeli svoj identitet i kako bismo razumjeli očekivanja svijeta» (*PdP* 4).

Da bi u djelo preveli volju Kapitula, Ministar i Generalni definatorij su odlučili pružiti pozornosti braće dokument-vodič o stajalištima našega života koje smatramo bitnima za našu duhovnost i neophodnima da bismo živjeli evanđelje našega Gospodina Isusa Krista.

Dokument-vodič ponovno predlaže *Prioritete Reda* i razvija ih u svjetlu kapitularna teme «Bratstvo-u-poslanju». Svaki od prioriteta je ponovno preispitan sa stajališta *Bratstva*, koje mu je osobita značajka, i sa stajališta *poslanja* koje mu je smisao postojanja.

braće i njihovu pripravu u različitim znanstvenim područjima.

9. Neka sve jedinice, u svojim mogućnostima, surađuju u “Zakladi za formaciju i studije”, kao znak solidarnosti s potrebitim jedinicama.

Prijedlozi

1. Svaka je Provincija dužna izraditi vlastiti *Projekt početne i trajne formacije*, jednako tako i *Projekt pastoralne skrbi za zvanja* i vlastiti *Ratio Studiorum*, uvažavajući dokumente Reda s obzirom na to. Neka se na svakom kapitu-lu čini provjera tih projekata.
2. Neka Generalni definatorij, uz pomoć Tajništva za forma-ciju i studije, za vrijeme šestogodišta upriliči Međunarod-ni susret za učitelje novaka i Međunarodni susret za vodi-telje trajne formacije.
3. Neka Generalni definatorij, uz pomoć Tajništva za forma-ciju i studije, prati središta studija i istraživanja u Redu, osobito one koji ovise o Generalnom ministru: bilo što se tiče programa studija i istraživanja, kako bi odgovarali načelima *Ratio Studiorum OFM*, bilo što se tiče potreba Reda, uključujući nove predavače i istraživače i pronala-zeći prikladna novčana sredstva.
4. Neka među različitim jedinicama, osobito onima iste Konferencije, bude veća razmjena programa formacije i veća suradnja u izvođenju istih, osobito za trajnu formaciju.
5. Neka se ministri i gvardijani, u poticanju provincijskog odnosno mjesnog bratstva, s osobitom pomnjom skrbe za trajnu formaciju braće, imajući na umu upute dokumen-ta *Trajna formacija u Redu manje braće*.
6. Neka se kako u trajnoj formaciji tako i onoj početnoj oso-bita skrb posveti pratnji braće, osobito one koja se nalaze u prvih pet godina svećanih zavjeta.
7. Neka jedinice i bratstva pronalaze prikladna sredstva da prate staru i bolesnu braću.
8. Neka svaka jedinica, uvažavajući ono što određuje *Ratio Studiorum OFM*, omogućuje intelektualnu formaciju

1.

Duh molitve i pobožnosti

Bratstvo sa srcem okrenutim Gospodinu da bi, životom i riječju, svijetu naviještalo da je samo On Svemogući.

Iz prioriteta «duha molitve i pobožnosti» proizlazi sposobnost da svjedočimo da je Bog jedini samostvoran, jedni svemogući, svevišnji i dobri Gospodin, jedino dobro, svako dobro, sve dobro, jedina poželjna i željkovana stvarnost.

«Onih dana dođe Isus iz Nazareta galilejskoga i primi u Jordanu krštenje od Ivana. I odmah, čim izađe iz vode, ugleda otvorena nebesa i Duha poput goluba gdje silazi na nj, a glas se zaori s nebesa: Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina» (Mk 1,9-11).

Projekt života

Da bi slijedili Krista u molitvi, po teologalnom iskustvu sinovstva, da bi naučili biti braćom među sobom, da bi svakim danom rasli u poistovjećivanju s Kristom siromašnim i raspetim, da bi bolje upoznali sveto evanđelje Gospodina našega Isusa Krista i da bi ga riječju i životom mogli naviještati, braća od srca prihvaćaju zadaću trajne i početne formacije. Prikladna i osposobljena formacija je neophodan uvjet da se poboljša kakvoća i vjerodostojnost našega života i našega poslanja, da se pripravnici prenese naš način života (*forma vitae*), i da se mladima danas može naviještati i nuditi franjevačka karizma.

Za svakoga brata i za svako bratstvo formacija je nužno hod cijeloga života u kojemu se bez prestanka razvijaju vlastiti darovi, evanđeosko svjedočenje i izbor zvanja (usp. *GGKK* 135).

Svaki brat ima krajnju i odlučujuću odgovornost da se skrbi oko vlastite formacije - jer je osobna odgovornost da se postigne punina posvete Bogu i darivanja braći - i da je dovodi (usp. *GGKK* 137,1) do sve veće vjernosti u nasljedovanju Krista i u ispunjenju poslanja.

Premda je odgovornost da se njeguje vlastita formacija osobna, ipak je prvotno mjesto trajne formacije bratstvo (usp. *GGKK* 173, 2), tako kao što je to za svakoga kršćanina crkvena zajednica i za svaku osobu obiteljska zajednica.

Želimo li, pak, da osobno zalaganje i formativna sposobnost zajednice nikad ne izgube svoju snagu, ministri će se i gvardijani, uz pomoć kapitula na svakoj razini, trebati potruditi da potiču trajnu formaciju, da je planiraju i da je opskrbe potrebnim sredstvima (usp. *GGKK* 137, 3).

Početna formacija svoj *humus* ima u trajnoj formaciji (usp. *RFF* 108). Između početne i trajne formacije treba biti neprekidnost i dosljednost, kao i između različitih postaja početne formacije (usp. *RFF* 177). Ukoliko su put za dozrijevanje osobe, studiji su bitni (usp. *RS* 31)

Projekt života

S Isusom su se otvorila nebesa i ono što se je tada činilo isključivo Božjim životom sada se očituje kao život čovjeka, život Isusa koji korača s drugim ljudima koji s njim ulaze u vode krštenja obraćenja. Takvo iskustvo pokreće novo čovječanstvo, novi narod: najprije Isus, zatim njegovi sljedbenici, od prvih učenika do nas.

«Hajdete za mnom», kaže Isus (*Mk 1,17*); «slušajte ga», kaže Otac (*Mk 9,7*). U tim riječima odzvanja poziv da nasljedujemo Isusa, da budemo dio: «Ti si Sin moj!».

Iskustvo da smo sinovi, po Duhu koji u nama prebiva, je temelj našeg molitvenog života, «duha molitve i pobožnosti», kojemu sve drugo treba biti podložno, budući da smo, «otklonivši svaku zapreku i zapostavivši svaku zaokupljenost», pozvani da ljubimo, klanjamo se, častimo i služimo Gospodina «čista srca i čista uma» (usp. *GGKK 19 §2*).

Molitveni je život, «duh molitve i pobožnosti», najvažniji među različitim oblicima kojima se izražava naš odnos ljubavi s Ocem. Život molitve, kao i ljubav, nije nešto što se čini, nego nešto što se živi cijelim bićem (usp. *SdP 27b*) i u svakom trenutku; zbog toga molitva, kao i ljubav, na nov način oblikuje naš osobni odnos s Gospodinom.

Budući da su Braća, krštenjem Kristu pritjelovljena, zavjetovanjem očitovala svoju volju da ga slijede izbližega, trebaju pogled upirati «*svednevice u to zrcalo*» da bi nasljedovali blaženo siromaštvo, svetu poniznost i neizrecivu ljubav koje u njemu odsijevaju (usp. *4PAg 15ss*).

Iz toga slijedi da, ako govorimo o «duhu molitve i pobožnosti» u životu Manjega brata, ne smijemo samo voditi računa o stvarnim izričajima toga «duha», nego o odnosu koji živimo s Bogom, s Ocem, s Isusom Kristom, i s Duhom koji posvećuje.

Prijedlozi

1. *Osobni Projekt života i Projekt bratskoga života* neka naznače vremena i načine osobne molitve i molitve bratstva tako da osobne djelatnosti i ustroji jedinica ne ugase duh molitve i pobožnosti.
2. *Osobni projekt života i Projekt bratskoga života* neka prikladno vrjednuju vremena šutnje, i neka svatko ponovno otkrije vrijednost nutrine i vrijednost šutnje, onako kako je predloženo u *Putu prema "mjestu srca"*.
3. Neka ministri, u svome služenju poticanja dotičnih jedinica, i sva braća, pojedinačno i zajednički, molitveni život i «duh molitve i pobožnosti» smatraju prioritetom koji usmjerava i prožima njihov život, prvim izrazom svoga nasljedovanja Krista.
4. Neka ministri i gvardijani, imajući na umu što kažu dokumenti *Srce okrenuto Gospodinu* i *Duh molitve i pobožnosti*, promiču život molitve u njegovim različitim izrazima, pridajući osobitu pozornost novim oblicima molitve i molitvi s pukom.
5. Neka ministri omoguće braći i potiču ih da ostvaruju produžena iskustva kontemplacije u kućama molitve i u samotištima, koristeći *moratorium* da bi produbili iskustvo Boga.
6. Neka se na provincijalnim ili kustodijalnim kapitulima imenuje povjerenstvo za poticanje kontemplativne protege u jedinici.
7. Neka se ministri i braća potrudu da na životniji način sjedine molitvu sa stvarnim životom.
8. Kako bi se susreli s Bogom i sa samima sobom, tako da ponovno otkriju blago zvanja, korisno je da braća oko 25. obljetnice zavjetovanja učine *moratorium* (usp. *RMG*, 60).

5.

Formacija

Bratstvo nastalo po božanskom nadahnuću, pozvano svaki dan na obraćenje i na novi život, da bi raslo kao «Bratstvo-u-poslanju».

Formativna zadaća, od pratnje zvanja do početne i trajne formacije, ima za svrhu pomoći da se razluči božansko nadahnuće po kojemu Gospodin dariva novu braću, i da se podrži nasljedovanje, tako da svaki brat, i svako bratstvo, ustrajno koračaju stopama Isusovima i da budu njegovim svjedocima u svijetu.

«Uzide na goru i pozove koje sam htjede. I dodoše k njemu. I ustanovi dvanaestoricu da budu s njime i da ih šalje propovijedati» (Mk 3, 13-14)

9. Neka se braća, potaknuti Duhom Gospodinovim da žive način života po evanđelju i prepoznavajući hitnost da se vrate onom bitnom našega iskustva vjere i naše duhovnosti (usp. *Sdp* 2), ustrajno posvećuju slušanju riječi Božje, u meditaciji i molitvi. Zbog toga, među drugim sredstvima, neka se posluže pomagalom *Molitveno čitanje Božje riječi*.
10. Kako u trajnoj formaciji tako i u onoj početnoj neka braći bude osigurana prikladna biblijska i liturgijska formacija.
11. Neka braća s posebnim štovanjem časte Djevicu Mariju, Majku Gospodinovu i Majku našu (usp. *GGKK* 26 §2) te neka štuju i svece, vjerne nasljedovatelje Kristove i njegove presvete Majke.
12. Neka se braća zalažu da upoznaju franjevačku mističnu i duhovnu baštinu i da ponovno ožive oblike pobožnosti naše duhovne baštine, obogaćujući ih novim oblicima prikladnijim zahtjevima našega vremena.
13. Neka svako bratstvo i svaki brat provjeravaju, barem jednom godišnje, molitveni život i način življenja duha molitve i pobožnosti.

Slušati i razmišljati

SLUŠATI

Evandjelje

- *Isus moli*: Mk 1,35; 14,32-39; Lk 3,21-22; 5,15-16; 6,12; 9,28-36; 22,39-46; 23,33-34.44-46.
- *Poziv na molitvu*: Mk 6,30-32; 14,38; Lk 10,38-42; 18,1.
- *Kako moliti*: Mt 6,5-13; Mk 11,25; Lk 11,1-13.
- *Molitva koja se rađa iz iskustva vjere*: Mt 8,1-4 i usporedno; Mt 8,5-13 i usporedno; Mt 9,18-19 i usporedno; Mt 20,29-34 i usporedno; Lk 5,4-11; 15,11-32; 23, 39-43.

Sv. Franjo

- *Franjo moli*: 2Čel 10.94-95; LM 2,1; LP 80.93.
- *Poziv na molitvu*: NPR 7,12; 22,26; PPr 5,2;10,9; PBAnt 2.
- *Kako moliti*: NPR 23,1-6; PBr 50; Pohvale i molitve.
- *Evandjelje, oblik života braće*: NPR Proslov; 5,17; 22, 41; PPr 1,1; 2,5; 3,13-14; 12,4; OR 14.
- *Molitva koja se rađa iz iskustva vjere*: MolAb; 2P 61.

Red

- *Generalne Konstitucije*, 19-31.
- *Ratio Formationis Franciscanae*, 12-16; 66-69.
- *Srce okrenuto Gospodinu*.
- *Duh molitve i pobožnosti*.
- *«Ispuniti zemlju Kristovim evandeljem»*, 111-113.
- *Put prema «mjestu srca»*.
- *Izvjешće Generalnoga ministra 2003*, 54-55.

Crkva

- *Bratski život u zajednici*, 12-20.
- *Posvećeni život*, 93-95.
- *Novo millennio ineunte*, 32-39.
- *Ponovno krenuti od Krista*, 20-27.

RAZMIŠLJATI

- a. Koliko kao Manja braća odgovaramo izazovima, neodgovodnostima i upornim traženjima našega vremena?
- b. Što znači tvrdnja da Manji brat evangelizira prije svega svojim životom? Koje posljedice za naš život i za život bratstva ima takvo načelo?
- c. Što znači biti misionar danas?
- d. Koja su glavna obilježja franjevačke evangelizacije danas?
- e. U kojoj mjeri podupiremo misijske projekte Reda? Koje razlučivanje primjenjujemo na osoblju koje šaljemo u misije?
- f. Kako ohrabrujemo mlađu braću da prihvate misijski duh i da se stave na raspolaganje za franjevačke misije?
- g. Kako potičemo svjetovnjake, osobito FRAMU i FSR, za misijski duh i suradnju s našim misijama?

Slušati i razmišljati

SLUŠATI

Evandjelje

- *Isus, Očev poslanik*: Mt 10,40; 15,21-28; Mk 9,33-37; Lk 4,16-21.42-44; 9,46-48; 10,16; Iv 3,13-17; 4,34; 5,19-38; 6, 22-57; 7,14-34; 8,1-42; 9,4; 10,36; 11,42; 12,44-50; 13,20; 14,24; 15,21; 16,5; 17,1-26.
- *Poslanje učenika*: Mt 10,1-33; 28,16-20; Mk 16,15-16; Lk 24,44-49; Iv 17,18-19; Rim 10,14-15; 1 Kor 9,15-18; Ef 3,1-12; Kol 1,24-29.

Sv. Franjo

- *Među Saracenicima i drugima*: NPr 16,1-19; PPr 12,1-2.
- *Propovjednici*: NPr 17,1-20; PPr 9,1-4.
- *Propovijedanje*: 1Pku 8 -10.

Red

- *Generalne konstitucije*, 83-125.
- *Ratio Formationis Franciscanae*, 26-29.
- «*Ispuniti zemlju Evandjeljem Kristovim*», 69-87.
- *Smjernice za pastoral zvanja*, str. 55sl.
- *Izješće za Generalni kapitul 2003.*, 109-123; 146-170.

Crkva

- *Bratski život u zajednici*, 58-70.
- *Vita consecrata*, 72-103.
- *Novo millennio ineunte*, 40.58.
- *Ponovno krenuti od Krista*, 37.

RAZMIŠLJATI

- Imamo li u srcu radost i mir djece Božje?
- Kako vjera koju ispovijedamo utječe na naš osobni život i na život našega bratstva? Živimo li iz vjere?
- Jesmo li poslušni Duhu koji u nama moli?
- Kako nam život “srcem okrenutim Gospodinu” pomaže da nadvladavamo sukobe i osobne probitke?
- Puštamo li Bogu da uđe u naš život i da ga preobrazi kao što se dogodilo sa sv. Franjom?
- Koji su izazovi na osobnoj i bratskoj razini koji nam dolaze iz života molitve i pobožnosti?
- Koje elemente svoje duhovnosti smatramo bitnima?
- Predviđaju li *Projekt osobnoga* i *Projekt bratskoga života* prostor i vrijeme za slušanje riječi Božje? Kako naša bratstva slave i žive Euharistiju?
- Koje odnose imaju Euharistija i Križ sa svakidašnjim odreknućima, s poslušnošću, itd.?
- Koji je naš stav pred zalaganjem i vjernošću molitvi druge braće?
- Smatramo li molitveni život zauzetih svjetovnjaka, crkvenih skupina i vjernika drugih religija kao izazov ili kao stvarni poticaj za sam naš život?
- Koje su zapreke koje susrećemo u našem zalaganju u molitvi?

ono što se treba učiniti i da se to umije odlučno prevesti u dosljedne izbore pomoću projekata evangelizacije koji neka odgovaraju sadašnjim prilikama.

9. Neka braća povremeno preispitaju svoj pastoralni rad kako bi razlučili odgovara li duhu blaženstava i promiče li dolazak Božjega kraljevstva u svijet (usp. *SDP* 41).
10. Neka braća u svim pothvatima evangelizacije traže i promiču suradnju svjetovnjaka, skrbeći na odgovarajući način za njihovu formaciju.
11. Neka braća među različitim oblicima evangelizacije potrebnu pozornost posvećuju pučkim misijama, obnavljajući metodologiju sukladno sadašnjim zahtjevima.
12. Neka braća osobitu pozornost posvećuju evangelizaciji mladih. Neka jedinice koje imaju zavode ili vode školska središta pružaju mladima formaciju nadahnutu na evanđeoskim i franjevačkim vrijednostima.
13. Neka se oni, koji se osjećaju pozvanima služiti evanđelju u drugim kulturama i narodima različitim od vlastitih, prikladno formiraju u Međunarodnom bratstvu u Bruxellesu ili u drugim bratstvima ustanovljenim s tom svrhom, i neka s dubokom bratskom osjećajnošću poštuju značajke naroda u koji odlaze, neka uče njihov jezik i neka utjelovljuju evanđelje u njihove religiozne, povijesne i kulturne vrijednosti, i u njihove običaje i u njihova naslijeđa.

Prijedlozi

1. Neka svaka Provincija i svako bratstvo izradi vlastiti *Projekt evangelizacije* koji neka svima posluži kao vodič za sve pothvate evangelizacije i da dadne poticaj za nove oblike i nove načine evangelizacije, u zajedništvu s Crkvom i u sukladnosti s našim načinom života (*forma vitae*), osobito s našim životom bratstva.
2. Neka Generalni defintorij, uz pomoć Tajništva za evangelizaciju, za vrijeme šestogodišta upriliči studijske susrete o evangelizaciji općenito, po mogućnosti po kulturalnim područjima, i jedan susret o misijskoj evangelizaciji za cijeli Red.
3. Neka jedinice i Konferencije jačaju uobičajene veze s misijama koje su pokrenuli. Neka se svaka Konferencija osjeti založenom da uzdržava neki projekt Reda, koji već postoji, ili se počinje stvarati, slijedeći Papin poziv: «Izvezi na pučinu!».
4. Neka se sve jedinice s većim žarom zalažu u misijskim projektima Reda, kao što su oni Svete zemlje, Maroka, Zajednice neovisnih država (Rusija), Tajlanda... Neka provincijalni ministri pomno ispituju misijsko zvanje braće i neka ga ne priječe iz razloga koristoljublja.
5. Neka sve jedinice studij smatraju osnovnim zahtjevom evangelizacije.
6. Neka svaka jedinica Tajništvu za misijsku evangelizaciju svake godine pošalje 6% milodara prikupljenih za misije.
7. Prvi i temeljni oblik evangelizacije Manje braće je njihov život zajedništva u bratstvu.
8. Neka braća, pozorni na znakove vremena, nanovo odgovore na poteškoće današnjeg svijeta. Neka, stoga, razlučivanje smatraju osnovnim zahtjevom da se jasno shvati

2.

Bratsko zajedništvo

Bratstvo u poslušnosti iz ljubavi i u uzajamnom služenju da se svjedoči pomirenje u Kristu koje je iznad svakoga loma.

Iz sposobnosti da se živi uzajamnu poslušnost i služenje u bratstvu, dajući tako stvarnost zbilji da smo braća-u-odnosu, rađa se mogućnost da se svjedoči da je Krist naš mir, naše pomirenje, onaj koji je ujedinio grijehom rastočeno čovječanstvo.

«Kad bih sve jezike ljudske govorio i anđeoske, a ljubavi ne bih imao, bio bih mjed što ječi ili cimbal što zveči...Ljubav je velikodušno, dobrostiva je ljubav, ne zavidi, ljubav se ne hvasta, ne nadima se; nije nepristojna, ne traži svoje, nije razdražljiva, ne pamti zlo; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini...Ljubav nikad ne prestaje» (1Kor 13,1-8).

Projekt života

Pozvani od Gospodina i potaknuti Duhom Svetim poslani smo u cijeli svijet da naviještamo evanđelje svakom stvorenju, tako da svi mogu upoznati milost i ljubav koju nam je Bog Otac objavio i koju nam je pružio u Kristu Isusu (usp. *GGKK* 83 §3). U evanđelju milosti i ljubavi nalaze se mir i dobro koje želimo nositi onima koje susrećemo na svome putu, i po evanđelju svima želimo prenijeti čvrstu nadu u bolji svijet (usp. *GGKK* 83). To je spasenje koje tražimo i želimo svima: “*Gospodin ti dao mir*» (OR 23).

Naviještati evanđelje, svima nositi mir koji nam je Bog po Kristu darovao (usp. Heb 10,36), naviještati Krista koji je naš mir (usp. *Ef* 2,14), to je poziv Crkve, to je njezino poslanje (usp. *SdP* 37).

Naviještati i ostvarivati radosnu vijest Božjega kraljevstva je poziv Manje braće, to je njihovo poslanje. Red manje braće postoji radi poslanja, on je Bratstvo-u-poslanju (usp. *SdP* 42; BratŽiv 59a). Poslanje za nas Manju braću je razlog postojanja prije nego je naše djelovanje.

Biti Manja braća ne sastoji se u tome da živimo za same sebe, nego za druge. Bratstva Reda manje braće su bratstva prema vani, nisu skupine u sebe zatvorene. Naš klaustar je svijet i naše je poslanje u tome da obznanimo Kraljevstvo Božje (usp. *SdP* 37). To poslanje Manja braća ostvaruju prvotno svojim životom i onda svjedočenjem svoje riječi.

Projekt života

Zajedništvo života u bratstvu je bitni element našega poziva. Otkako je Gospodin Franji dao braću (usp. *OR* 14), ne možemo se smatrati vjerodostojnom manjom braćom bez odnosa istinskoga zajedništva s drugom braćom. Zajedništvo života u bratstvu je također naš prvi oblik evangelizacije.

Utjelovljenje Sina Božjega je najveće očitovanje zajedništva Božjega sa svim ljudima u Kristu Isusu i, istovremeno, zajedništva svih ljudi s Bogom u Kristu. Pritjelovljujući nas svome Tijelu on nas je ustanovio u bratstvu i poučio nas da je za izgrađivanje bratstva nužno odreći se samih sebe, nadvladati egoizme i probitke, učiniti se siromašnima i manjima (usp. *Mk* 9,34-35).

To zajedništvo ljudi s Kristom nije samo ljudski čin, plod neke zajedničke ideologije ili zajedničke koristi. Još je manje to neka krijepost stečena jedino zalaganjem, ili oblik života koji se opravdava prikladnošću. Zajedništvo života ljudi je djelo Božje, dar Božji, milost Božja, zajedništvo života više nego li zajedništvo probitaka.

Takvo je zajedništvo i poziv na koji smo pozvani i, stoga je obveza kojoj se svi i svatko treba velikodušno posvetiti, ne štedeći nikakav napor, sve dok ne postanemo i dok se ne očitujemo kao istinsko bratstvo. Budući "da se svaka kršćanska stvarnost gradi na ljudskoj slabosti, 'idealna zajednica' za sada još ne postoji» (*BratŽiv* 26), napor da se izgradi bratstvo nužno prolazi kroz skrb oko odgoja, ljupkosti, iskrenosti i uzajamnog povjerenja, nadzora samoga sebe, obazrivosti, otmjenosti, osjećaja za humor, duha uzajamnog dijeljenja, sposobnosti dijaloga i komunikacije, i «iskrenoga pristajanja na blagotvornu zajedničarsku stegu» (*BratŽiv* 27; usp. *GG KK* 42).

Neka braća nauče živjeti u zajedništvu jedni s drugima, provodeći zajedno bratski život, skrbeći se i ljubeći se uzajamno tako da naš oblik života jasno izražava ono što naša vjera govori:

djeca smo Oca nebeskoga i braća Isusa Krista u Duhu Svetomu (usp. GGKK 38).

Zajedništvo života što ga braća među sobom žive treba biti ostvareno sa svim ljudima koje Gospodin ljubi, na poseban način s potrebitima, da ih ljubav podrži i da ih solidarnost pomogne (usp. Mt 25,31-46); i sa svim stvorovima, jer su, po ljubavi Božjoj pozvani u postojanje, znakovi njegove dobrote i očitovanje njegove ljepote i određeni da budu oslobođeni od ropstva propadljivosti da bi jednog dana sudjelovali u slobodi djece Božje (usp. Rim 8,19-21).

Prijedlozi

1. Neka svaka provincija izradi *Projekt života provincije*, svako bratstvo *Projekt bratskoga života* a svaki brat *Osobni projekt života*, imajući na umu *Pravilo i Konstitucije*, završni dokument Kapitula *Gospodin ti dao mir*, jednako kao i prilike vremena i mjesta. Neka svake godine rečene projekte podlože provjeri.
2. Neka *Projekt bratskoga života* određuje zajednički život braće tako da svi provode isti način života i da svi mogu redovito sudjelovati u činima bratstva i surađivati u kućnim poslovima (usp. GGKK 42 §2).
3. Neka u raspodjeli odgovornosti u bratstvu *Projekt bratskoga života* pripazi na jednakost sve braće, «snagom zavjetovanja» (usp. GGKK 3 §1), i na potrebu da se nadvlada svaki oblik etničke ili jezične podjele.
4. Neka *Projekt bratskoga života* i *Osobni projekt života* predvide prikladna sredstva da se na odgovarajući način nadilaze sukobi, i neka se istovremeno njima služe da izgrađuju istinsko zajedništvo života.

4.

Evangelizacija-Poslanje

Bratstvo koje se hrani evanđeljem da čovječanstvu, nemirnom i u traženju smisla života, pruži Riječ koja je «duh i život».

Kad smo raspoloživi svaki dan slušati «riječi Gospodina našega Isusa Krista, koji je Riječ Očeva, i riječi Duha Svetoga koje su duh i život» (2P 3), moći ćemo koračati putem svetosti u bratstvu, naviještati evanđelje svakom stvorenju, pratiti današnje ljude u traženju jedinoga Boga i razlikovati znakove vremena u Duhu Gospodinovom.

«Isus im pristupi i prozbori: 'Dana mi je sve vlast na nebu i na zemlji! Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio! I evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta'» (Mt 28,18-20).

5. Neka se u poticanju bratskoga života ima na umu dokument *Bratski život u zajednici* i pomagalo *Svi ste vi braća*.
6. Neka Ministri koriste sva moguća sredstva kako bi se zatvorile nazočnosti u kojima braća žive sami.
7. Znakovi vremena zahtijevaju da ih prepoznaje, čita i tumači svaki brat i svako bratstvo (usp. *SdP* 6). Neka *Projekt bratskoga života* naznači prikladna sredstva da se olakša takva zadaća.
8. Neka *Projekt života provincije* i *Projekt bratskoga života* osobito pripaze na skrb za bolesnu i stariju braću, jednako kao i na pratnju “odijeljene” braće i braće u poteškoćama.
9. Neka se u jedinicama iste Konferencije promiču susreti braće da se pojača upoznavanje, zajedništvo i suradnja.
10. Neka Ministri osnažuju suradnju s Franjevačkom obitelji, osobito sa Siromašnim sestrama sv. Klare i s drugim franjevačkim kontemplativnim sestrama, jednako kao i s FSR-om i FRAMOM.

Slušati i razmišljati

SLUŠATI

Evandjelje

- *Uzajamna ljubav*: 1 Pt 1, 22-24; 3,8-12.
- *Ljubav prema bližnjemu*: Mt 22, 34-40; Mk 12,28-34; Lk 10,25-28; Rim 13,8-10; Gal 5,13-14; Jak 2,1-9; 1 Iv 4,7-21.
- *Ljubav prema neprijateljima*: Mt 5,43-48; Lk 6,27-35.
- *Služenje*: Mt 20,24-28; 23,8-12; Mk 9,33-37; 10,41-45; Gal 5,13-14.
- *Isusov suosjećaj*: Mt 9,35-38; 14,13-14; 15,32-39; 20,29-34; Mk 1,40-45; 6,30-34; 8,1-10; 9,14-29; Lk 7,11-17; Heb 4,14-16.
- *Milosrđe i radost*: Lk 2,8-20; 5,29-32; 6,36-38; 7,11-17.36-49; 10,29-37; 15,1-32.
- *Praštanje*: Mt 6,9-15; 18,21-35; Mk 11,25-26; Lk 6,36-38; 11, 1-4; 17,3-4; 23,33-34; Ef 4,30-32; Kol 3,9-15.

Sv. Franjo

- *uzajamna ljubav*: BPr 5,13; PPr 6,7-9; 10,5; OR 3.
- *praštanje*: Pmin 9-11.15.
- *milosrđe*: NPr 23,8; PBr 50; PoBLE 7; 1Čel 17; LM 8,5; TD 5,13.

Red

- *Generalne Konstitucije*, 38-63.
- *Ratio Formationis Franciscanae*, 17-21; 70-76.
- *Svi ste vi braća*, Prvi dio I/1-2, III/2; Drugi dio.
- *Franjevački red danas*, III,1.
- *Smjernice za pastoral zvanja*, str. 55 sl.
- *Izješće za Generalni kapitul 2003.*, 71-88.

Crkva

- *Bratski život u zajednici*, 21-42; 54.
- *Vita consecrata*, 41-53.
- *Novo millennio ineunte*, 42-45.
- *Ponovno krenuti od Krista*, 28-32.

RAZMIŠLJATI

- Kakvo iskustvo življenoga siromaštva imamo? Na što smo navezani? Što posjedujemo? Što nas posjeduje?
- Jesmo li doista siromašni da budemo slobodni?
- Jesmo li koji put provjerali svoje iskustvo siromaštva, polazeći od razlikovanja ljubavi i poniznosti?
- Dokle dosiže naša raspoloživost za promjenu, da bismo iskreno koračali s Isusom: biti njegovi sljedbenici; da bismo koračali sa siromašnima: biti njihovi drugovi?
- Koje okolnosti života naših mjesnih bratstava pozivaju na uzajamnu ovisnost, na duhovnu snagu, na nadu protiv svake nade?
- Ako je Bog «bogatstvo do dostatnosti», kako živimo odnos prema tvarnim dobrima? Jesmo li siromasi Božji i za Boga? Koju bismo vrstu siromaštva trebali živjeti?

Slušati i razmišljati**SLUŠATI****Evandjelje**

- *Oblik života Isusa i učenika:* Mt 6,25-34.
- *Novac:* Mt 6,24.
- *Nasljedovanje:*
  - *dati sve:* Mt 4,18-22; 19,16-30; Mk 1,16-20; 10,17-31; Lk 5,1-11; 14,25-33; 18,18-30.
  - *odreći se samoga sebe:* Mt 10,37-39; 16,24-28.
  - *postati kao djeca:* Mt 18,1-4; 19,13-15; Mk 10,13-16; Lk 18,15-17.

Sv. Franjo

- *Siromaštvo, poniznost, malenost i ljubav:* NPR 1,1-3; 2,14-17; 7,1-10.15-16; 8,1-12; 11,1-9; 14,1-6; PPr 1,1; 2,7-10.14.17; 4,1-3; 5,1-4; 6,1-9; OR 16-17.20-23; OpSi 1-5; PVolj.
- *Rad:* NPR 7,1-8; OR 24-26.

Red

- *Generalne Konstitucije,* 64-82; 96-98.
- *Ratio Formationis Franciscanae,* 22-25: 77-83.
- *«Ispuniti zemlju Evandjeljem Kristovim»,* 149-164.
- *U službi mira. Pravda, mir i skrb za sve stvoreno – franjevački priručnik,* Split 2001.
- *Franjevački red danas,* str. 35-37.
- *Svi ste vi braća,* Drugi dio VII.
- *Izješće za Generalni kapitul 2003.,* 89-108.

Crkva

- *Vita consacrata,* 82.89-90.
- *Novo millennio ineunte,* 50-51.
- *Ponovno krenuti od Krista,* 36.

RAZMIŠLJATI

- Jesmo li uvjereni da je Gospodin onaj koji među nama stvara bratstvo? Kako s njim surađujemo u tom pozivu?
- Kakvi su naši odnosi s braćom mjesnog i provincijskoga bratstva? Kako o njima govorimo?
- Koja sredstva koristimo da nadvladamo sukobe koji se pojavljuju u mjesnom i provincijskom bratstvu?
- Koja sredstva koristimo da među braćom izgrađujemo istinsko bratstvo i zajedništvo života?
- Kakve primjere praštanja i pomirenja možemo pružiti svijetu danas?
- Kakve stavove zauzimamo prema službi vlasti, prema suodgovornosti i posredovanjima ustanovljenim da otkrijemo Gospodina u svom bratskom životu?
- Jesmo li uvjereni da nas Bog ljubi? Kakav bi trebao biti ton našega života? Ne bismo li trebali pomoći bratstvu da ima povjerljiv, smion i hrabar stav za poslanje?
- Kako provodimo u djelo dužnost bratskog ispravljanja?

6. Neka se omogućuje uspostava “malih” bratstava i putujućih bratstava, tako da im se osigura prikladna pratnja.
7. Neka se svaki brat osjeća *putnikom* i neka bude raspoloživ da napusti ideje, naume, poslove, službe i ustroje koji ne odgovaraju našem pozivu i poslanju Manje braće.
8. Vjerni stanju manjih, neka braća, više životom nego riječima, budu nositelji mira na bilo kojem mjestu da se nalaze, i neka promiču pomirenje među osobama i poštivanje stvorenja, optužujući svaku vrstu nasilja, nepravde i prijevare (usp. *SdP* 12-13). Neka braća ne izbjegavaju nijedan napor kako bi, svojim životom, bili znakom novoga čovječanstva koje korača prema oslobođenju i miru (usp. *SdP* 35).
9. Kao sluge sviju, podložni svima, miroljubivi i ponizna srca (usp. *GGKK* 64), neka braća izbjegavaju svaki oblik fundamentalizma (usp. *SdP* 14) i neka se, istovremeno, zalažu da omogućuju uzajamno poznavanje, uzajamno priznanje i uzajamno prihvaćanje (usp. *SdP* 15).
10. Neka se vrjednovanje našega života u siromaštvu čini u svjetlu onoga što smo obećali na zavjetovanju da ćemo živjeti “bez ičega vlastitoga”, i u svjetlu životnog standarda ljudi među kojima živimo.

Kao Manja braća ne možemo biti ljudi na putu s Isusom i sa siromasima ako u svom molitvenom životu od cijeloga svoga života ne učinimo hod prema Bogu; ako ne koračamo sa svojom braćom iz bratstva i ako se naši današnji izbori ne ukorjenjuju u izvornu baštinu Reda i u franjevačku duhovnost (usp. *SdP* 36abc).

Prijedlozi

1. Neka *Projekt života Provincije, Projekt bratskoga života i Osobni projekt života*, uvažavajući prilike i mjesta, odrede stvarne oblike kojima braća trebaju živjeti siromaštvo Gospodina našega Isusa Krista na što smo svi pozvani; evanđeosku malenost koju smo milošću Božjom zavjetovali, i solidarnost sa siromasima, sukladno načinu života - *forma vitae*.
2. Neka *Projekt života Provincije i Projekt bratskoga života* utvrde iznos novca kojim će provincija i mjesna bratstva pokazati svoju solidarnost s najoskudnijima, neka donesu potrebne odluke da prazni prostori naših kuća budu stavljeni na raspolaganje drugima, imajući na umu pravne opreznosti.
3. Neka Ministri ulažu najveći trud da se osigura kako bi se u korištenju novčanih zaklada vlastitih jedinica uvijek poštivale etičke vrjednote i da to bude u korist najsiromašnijih.
4. Neka jedinice nastave u obnovi ustroja na način da budu u službi života i da život nikad ne bude žrtvovan pred ustrojima, a oni neka nas, istovremeno, što je više moguće približe stanju života najsiromašnijih.
5. Neka se svaka provincija ili Konferencija zalažu da pokrenu neki novi projekt koji bi odgovarao stanju u kojem živimo. Danas se govori o "stvaralačkim otocima": imati u svakoj provinciji ili Konferenciji neki otok koji je zarazan, koji potiče druge.

3.

Malenost, siromaštvo i solidarnost

Bratstvo manjih, siromašnih i solidarnih, bratstvo hodočasnika i pridošlica stopama Kristovim na putovima svijeta da proglašava vrijednost cijeloga čovjeka i svakoga stvorenja.

Iz korjenitog zalaganja da se živi duh malenosti, izvlaštenja za uzajamno dijeljenje i itineranciju stopama Isusovim i njegove siromašne Majke, rađa se sposobnost da se svjedoči vrijednost svakoga čovjeka i svakoga stvorenja, koje ljubi Otac, koje je otkupio Sinovljevom dragocjenom krvlju, koje nastanjuje Duh Sveti.

"Reče im: Ništa ne uzimajte na put: ni štapa, ni torbe, ni kruha, ni srebra. I da niste imali više od dvije haljine!" (Lk 9, 3).

Projekt života

Zajedništvo života u bratstvu i poslanje braće označeni su i određeni malenošću, siromaštvom i solidarnošću. One proizlaze iz potrebe da se Gospodinu uzvrate sva dobra i dovode vlastitoj raspoloživosti i slobodi onih koji se odlučuju za život što ga nadahnjuju Gospodinove riječi i primjer. Ali malenost, siromaštvo i solidarnost ne mogu živjeti bez svojih sestara poniznosti i ljubavi te, istovremeno, ne mogu opstati ako ne budu zaštićene svetim siromaštvom.

Ipak, samo zrcaleći se u zrcalu koje je Krist i ustrajno promatrajući u njemu svoje lice (usp. *4PAg 15*), moći ćemo se zaodjenuti blaženim siromaštvom, svetom poniznošću i neizrecivom ljubavlju koje odsijevaju u Kristu.

Ako promatramo u Kristu otajstvo njegova rođenja u njemu ćemo se diviti poniznosti i ganut ćemo se pred tako velikim siromaštvom (usp. *4PAg 19-21*).

Ako promatramo otajstvo njegova života, u njemu ćemo vidjeti poniznost onoga koji poslužuje, blaženo siromaštvo onoga koji se sav daje drugima, ljubav onoga koji prihvaća neizmjerne patnje i napore kako bi sve otkupio (usp. *4PAg 22*).

Promatramo li u Kristu otajstvo njegove smrti, vidimo da u njoj neizrecivo svjetlo ljubavi sjaji u čudesnoj poniznosti i u golom siromaštvu našega Boga i Gospodina (usp. *4PAg 23*).

Promatramo Krista svoga jedinoga Gospodina, ljubimo ga i slušamo njegovu riječ u mjeri u kojoj slušamo siromahe, ljubimo ih i s njima smo solidarni. Ljubav nas Kristova sili da idemo ususret siromašnima, da s njima kročimo i da hodimo kao oni: bez štapa, bez torbe, bez kruha, bez novca, bez pričuvne haljine (usp. *SdP 33*). Ljubav nas Kristova dovodi "gubavcima" naših dana, siromašnima, i poziva nas da budemo siromašni među njima, sluge sviju i podložni svima, miroljubivi i ponizna srca. Ljubav nas Kristova uvodi da budemo uistinu manji i da živimo «bez ičega vlastitoga».